

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. I. Quid sint sponsalia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

ad sacrificium Missæ, calicem & patenam illi
radere, urceolum cum aqua præbere, aquam ad
lavandas manus infundere, Epistolam ex officio
& solemniter in Missa legere. 6. Diaconi munus
est, cantare solemniter Evangelium in Missa, mini-
strare immediatè Sacerdoti in omnibus, quæ per-
tinent ad Missæ sacrificium, vestire altaria, crucem
ferre, & deniq; ex commissione Sacerdotis prædi-
care & baptizare. 7. Presbyteri munus est offerre
Sacrificium Missæ, absolvere à peccatis, baptiza-
re, benedictiones aquæ & similes facere, populum
doctrina & exemplo pascere. *v. Hscob. Exam. 8. c.*
741.

TRACTATUS VI.

De Matrimonio.

CAPUT I.

De Sponsalibus.

DUBIUM I.

Quid sint Sponsalia?

Resp. Sunt promissio voluntaria, deliberata, &
mutua, signo sensibili expressa, futuri matri-
monii, inter personas jure habiles.

Dicitur I. *promissio*: quia propositum non suffi-
cit, cum nō inducat obligationem. Unde qui dice-
ret,

ret, *volote accipere, habere, aut ducere in uxorem*, non contraheret sponsalia, ut *Bon. q. 1. p. 1.* docet, ex alijs: quia hæc verba non promissionem, sed propositum promissionis tantum significant: nisi tamen ex circumstantiis aliud colligatur.

Dicitur II. *Voluntaria & deliberata*, scilicet deliberatione sufficiente ad peccatum mortale, cum sponsalia sub mortali obligent, *Dian. p. 3. l. 4. R. 273. ex Sanc. Pontio, &c.* etii *Bon. q. 1. p. 4. n. 4.* plus requirat. Unde regulariter non sunt valida ante septennium completum, ut docet *Côn. di. 21. n. 1. Sanch. l. 1. d. 16.* nisi malitia & prudentia suppleat ætatem, *Dia. t. 4. p. 3. R. 274. Pontius, &c.* (quod tamen quidam negant sufficere, cum jus determinaret ætatem) imò nec potest septennium, si de uirrationis sufficienti non constet; uti neque, si vi, dolo, errore, vel ignorantia circa substantiam, aut notabilem conditionem substantialem fiant, secundum *dicta de Voto & Contractibus.*

Dicitur III. *Mutua.* Unde si Titius promittat nuptias Cajæ, & hæc accipet sine repromissione, neuter obligatur, quia cum contractus sponsalium sit onerosus, & reciprocus, non potest claudicare; involvit enim conditionem, *si tu repromiseris.* Quod si tamen Titii promissio fuisset absoluta, ac gratuita, & acceptata à Caja, solus Titius obligaretur, non vi sponsalium, sed simplicis promissionis. Ita *Sanch. lib. 3. d. 3.* contra *Pontium*, apud *Dia. part. 3. tr. 4. Resol. 244.*

Dicitur IV. *Signo expressa:* quia contractus inter homines non fit nisi signo externo. Unde non sufficit ad sponsalia taciturnitas Cajæ, etiam cum con-

consensu interno in promissionem Matrimonii, quod Titius ei promittit. Si tamen pater, vel mater, pro filio, aut filia, aut Curator, pro eo, cuius curam habet, præsente & non contradicente (dummodo metus absit) contrahat, valida erunt; quia in hoc casu, jus accipit taciturnitatem, pro expressione consensus *Sanch. l. 1. d. 22. Dian. p. 3. tract. 4. R. 270* imò etiam si pro absente; saltem si is rescians id, expressè vel tacitè signo aliquo sufficienti ratificet. *Sanch. Pont. Dian. p. 3. t. 4. R. 271.* contra quos *Sor. & Henriq* ne hoc quidem requirunt, sed tantum ut rescians non contradicat. Quod *Com.* admittit, si per ipsos Tutores vel parentes iis proponatur, tunc enim si taceant, censeri consentire.

Dicitur *V. inter habiles*; id est, quæ & ætatem à iure præscriptam habent; & nullo impedimento prohibentur. *Vnde resolves.*

I. Quando verba, vel signa sunt dubia, in foro conscientia standum est intentione contrahentium, si de illa constet: in externo autem, communi intelligentia, & sensu verborum; ita tamen, ut potius inclinetur in favorem matrimonii, *v. Dian. p. 3. t. 4. R. 205. Bon. q. 1. p. 1.*

II. Verba de præsentibus, inter impuberes, apta ad Matrimonium, (cum hoc ex iure positivo sit nullum) habent vim sponsalium. Ratio est ex interpretativa intentione contrahentium: quia actus, quando non valent eo pacto, quo fiunt, valent meliorem modo, quo possunt; sponsalia autem virtute continentur in matrimonio. *Lay. l. c. n. 37.*

III.

III. Ad sponsalia non sufficit, 1. Si dicas, *non ducam aliam, quam te*: quia sunt verba merè negativa, & potes ducere nullam. *Bonac. q. 1. p. 7. num. 13.* 2. Dicere, *contraham tecum*, si Papa dispensaverit. *Barbos. & alii 10. cum Dian. p. 3. t. 4. R. 290.* contra *Sanch. Cón. & Pont.* ac proinde licitum est utrique contrahenti, ante & post impetratam à Pontifice dispensationem altero invito resiliire. Si tamen impensæ magnæ factæ sint causa dispensationis, eas tenebitur refundere resiliens. 3. Subarrhatio annuli, & missio munerum jocalium, nisi consuetudo patriæ aliud habeat. Ratio, quia potest fieri ex aliis causis. Quòd si tamen verba unius præcesserint, tunc immissio annuli, & verbum *recipio*, operatur sponsalia, vel etiam matrimonium, pro ratione promissionis, ut docet *Fil.* quia recipiendo sic anulum, tacitè consentit: itemque si habito inter amicos tractatu de matrimonio; sponsus misit arrhas, & munera jocalia, eaq; sponsa acceptavit, *Laym. l. 5. tr. 10. cap. 2.* IV. Sponsalia metu gravi contracta, licet juramento firmata, sunt invalida: quia juramentum metu extortum non firmat contractum, imò probabiliter nec obligat, adeoque relaxatione non indiget. *Sanch.*

Barb. Dian. p. 3. t. 4. R. 278. v. supra h.

3. t. 2. c. 2.

